Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2019-2024

Επιτροπή Αλιείας

2023/2030(INI)

20.6.2023

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1100/2007 για τη θέσπιση μέτρων για την ανασύσταση του αποθέματος ευρωπαϊκού χελιού (2023/2030(INI))

Επιτροπή Αλιείας

Εισηγητής: Bert-Jan Ruissen

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΣΥΝΟΨΗ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ 3

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....5

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΣΥΝΟΨΗ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΡΙΣΜΑΤΩΝ

Πλαίσιο

Το 2007 εγκρίθηκε ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1100/2007 για τη θέσπιση μέτρων για την ανασύσταση του αποθέματος ευρωπαϊκού χελιού. Ακολουθεί ευρεία, ολιστική προσέγγιση όσον αφορά τη διαχείριση του αποθέματος χελιού, η οποία καλύπτει τα διάφορα στάδια της ζωής και τις μεταναστευτικές οδούς του χελιού. Το πεδίο εφαρμογής του καλύπτει τα ενωσιακά ύδατα, τις παράκτιες λιμνοθάλασσες, τις εκβολές ποταμών και τους ποταμούς και τα επικοινωνιακά εσωτερικά ύδατα των κρατών μελών που ρέουν στις θάλασσες. Ο κανονισμός για το χέλι θεσπίζει την υποχρέωση για τα κράτη μέλη, από το 2009, να καθορίζουν τους φυσικούς οικοτόπους τους για το ευρωπαϊκό χέλι (λεκάνες απορροής ποταμών χελιού) και να εφαρμόζουν προγράμματα διαχείρισης χελιού για τους εν λόγω οικοτόπους. Αυτό επιτρέπει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές τοπικές και εθνικές συνθήκες. Στόχος κάθε προγράμματος διαχείρισης χελιού είναι να μειωθεί η ανθρωπογενής θνησιμότητα ώστε να επιτραπεί, με υψηλή πιθανότητα, ποσοστό διαφυγής στη θάλασσα τουλάχιστον 40 % της βιομάζας αργυρόχελων σε σχέση με τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση διαφυγής που θα υπήρχε εάν δεν είχαν επέλθει στα αποθέματα οι επιπτώσεις των ανθρωπογενών επιρροών. Το πρόγραμμα διαχείρισης χελιού καταρτίζεται για τη μακροπρόθεσμη επίτευξη του στόχου αυτού. Τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη μπορούν να περιλαμβάνουν τη μείωση των εμπορικών αλιευτικών δραστηριοτήτων, τον περιορισμό της ερασιτεχνικής αλιείας, τα μέτρα ανασύστασης των αποθεμάτων, τα διαρθρωτικά μέτρα για τη δυνατότητα διέλευσης ποταμών και τη βελτίωση των ποτάμιων οικοτόπων, τη μεταφορά αργυρόχελων από τα εσωτερικά ύδατα στα ύδατα από τα οποία μπορούν να διαφεύγουν ελεύθερα στη Θάλασσα των Σαργασσών, την καταπολέμηση των θηρευτών, την προσωρινή παύση λειτουργίας υδροηλεκτρικών μηχανοστροβίλων, καθώς και μέτρα σχετικά με την υδατοκαλλιέργεια. Τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αρχικά κάθε τρία έτη, με την πρώτη έκθεση να υποβάλλεται έως τις 30 Ιουνίου 2012. Η συχνότητα υποβολής εκθέσεων μειώνεται σε μία έκθεση ανά εξαετία, μετά την υποβολή των τριών πρώτων τριετών εκθέσεων. Οι εκθέσεις περιγράφουν την παρακολούθηση, την αποτελεσματικότητα και τα αποτελέσματα των σχεδίων διαχείρισης.

Η θέση του εισηγητή

Ο εισηγητής πιστεύει ότι ο κανονισμός για το χέλι είναι ένα καλό, ολιστικό μέσο, αλλά η εφαρμογή του μπορεί να βελτιωθεί. Ειδικότερα, το πρόβλημα των μεταναστευτικών φραγμών δεν έχει αντιμετωπιστεί επαρκώς, ενώ η αλιευτική δραστηριότητα έχει περιοριστεί σημαντικά. Αυτό ήταν επίσης το συμπέρασμα των αξιολογήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα τελευταία χρόνια, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής επικεντρώθηκαν στην περαιτέρω μείωση της αλιείας χελιού. Αυτό καταδεικνύεται από την απόφαση του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με τις αλιευτικές δυνατότητες, η οποία περιορίζει τη θαλάσσια και παράκτια αλιεία χελιού με εξάμηνη περίοδο απαγόρευσης. Ο εισηγητής πιστεύει ότι δεν είναι ο σωστός τρόπος για την αποκατάσταση του χελιού. Ο κανονισμός για το χέλι πρέπει να αναγνωριστεί ως η βασική πολιτική και το πλέον κατάλληλο μέσο για τη διαχείριση του χελιού. Ο εισηγητής διατυπώνει διάφορες συστάσεις για την καλύτερη εφαρμογή του κανονισμού για το χέλι, όπως η βελτίωση του μοντέλου διακυβέρνησης προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανατροφοδότηση και η επικαιροποίηση των προγραμμάτων διαχείρισης

του χελιού, η αναγνώριση του ουσιαστικού ρόλου των αλιέων, η συνέχιση της πολιτικής για τον εμπλουτισμό του αποθέματος, η αντιμετώπιση των μεταναστευτικών φραγμών, η ενίσχυση της καταπολέμησης της ΠΛΑ αλιείας, η προώθηση της επιστημονικής έρευνας και η εναρμόνιση της συλλογής δεδομένων.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1100/2007 για τη θέσπιση μέτρων για την ανασύσταση του αποθέματος ευρωπαϊκού χελιού
(2023/2030(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1100/2007 του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2007, για τη θέσπιση μέτρων για την ανασύσταση του αποθέματος ευρωπαϊκού χελιού (κανονισμός για το χέλι)[1],

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και ιδίως τα άρθρα 3, 4, 11, 38, 39 και 43,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ. 639/2004 και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου[2],

– έχοντας υπόψη την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας[3],

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων[4],

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική)[5],

– έχοντας υπόψη το παράρτημα ΙΙ της Σύμβασης για το Διεθνές Εμπόριο των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση,

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση για τη Διατήρηση των Αποδημητικών Ειδών της Άγριας Πανίδας,

– έχοντας υπόψη τις αξιολογήσεις της Επιτροπής σχετικά με τον κανονισμό για το χέλι το 2014 (COM(2014)0640) και το 2020 (SWD(2020)0035),

– έχοντας υπόψη την έκθεση αξιολόγησης του 2019 που ανατέθηκε στην Poseidon από την Επιτροπή,

[1] ΕΕ L 248 της 22.9.2007, σ. 17.
[2] ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 22.
[3] ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7.
[4] ΕΕ L 327, της 22.12.2000, σ. 1.
[5] ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19.

– έχοντας υπόψη τις συστάσεις της 4ης Μαΐου 2022 του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου της Βαλτικής Θάλασσας σχετικά με τα μέτρα διαχείρισης για το χέλι,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/194 του Συμβουλίου, της 30ής Ιανουαρίου 2023, σχετικά με τον καθορισμό, για το 2023, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων, των αλιευτικών δυνατοτήτων στα ενωσιακά ύδατα και, για τα ενωσιακά αλιευτικά σκάφη, σε ορισμένα μη ενωσιακά ύδατα, καθώς και σχετικά με τον καθορισμό, για το 2023 και το 2024, των εν λόγω αλιευτικών δυνατοτήτων για ορισμένα αποθέματα ιχθύων βαθέων υδάτων[6] και τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/195 του Συμβουλίου, της 30ής Ιανουαρίου 2023, σχετικά με τον καθορισμό για το 2023 των αλιευτικών δυνατοτήτων που ισχύουν στη Μεσόγειο Θάλασσα και στον Εύξεινο Πόντο για ορισμένα αποθέματα ιχθύων και ομάδες αποθεμάτων ιχθύων και σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2022/110 όσον αφορά τις αλιευτικές δυνατότητες για το 2022 που ισχύουν στη Μεσόγειο Θάλασσα και στον Εύξεινο Πόντο[7],

– έχοντας υπόψη τη δήλωση της Δανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Ελλάδας, των Κάτω Χωρών, της Πολωνίας, της Ισπανίας και της Σουηδίας σχετικά με το χέλι σε σχέση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/194 του Συμβουλίου,

– έχοντας υπόψη τη θέση του της 16ης Μαΐου 2006 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέτρων για την ανασύσταση του αποθέματος ευρωπαϊκού χελιού[8],

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση του Διεθνούς Συμβουλίου για την Εξερεύνηση της Θάλασσας (ICES), της 3ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με το ευρωπαϊκό χέλι (*Anguilla anguilla*) σε ολόκληρη την περιοχή φυσικής κατανομής του,

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 21ης Φεβρουαρίου 2023, με τίτλο «Σχέδιο δράσης της ΕΕ: Προστασία και αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων για βιώσιμη και ανθεκτική αλιεία» (COM (2023) 0102),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του, καθώς και το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και το παράρτημα 3 της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με τη διαδικασία για την εξουσιοδότηση εκπόνησης μη νομοθετικών εκθέσεων,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Αλιείας (A9-0000/2023),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κανονισμός για το χέλι θεσπίζει την υποχρέωση των κρατών μελών να καταρτίζουν εθνικά προγράμματα διαχείρισης του χελιού (EMP), με ενιαίο στόχο δράσης και με μια διεθνώς συντονισμένη, τριετή διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης·

B. λαμβάνοντας υπόψη ότι 19 κράτη μέλη έχουν εγκρίνει προγράμματα διαχείρισης χελιού για σχεδόν 90 μονάδες διαχείρισης χελιού, τα οποία καλύπτουν περίπου 1 880 δράσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι έξι κράτη μέλη (Κύπρος, Μάλτα, Αυστρία, Ρουμανία, Σλοβακία και Ουγγαρία) εξαιρούνται από την εκπόνηση EMP· λαμβάνοντας υπόψη ότι

[6] ΕΕ L 28 της 31.1.2023, σ. 1.
[7] ΕΕ L 28 της 31.1.2023, σ. 220.
[8] ΕΕ C 298 E της 7.12.2006, σ. 113.

η Σλοβενία και η Βουλγαρία (για τα ποτάμια συστήματα εκτός του Εύξεινου Πόντου) δεν έχουν προετοιμάσει τα ΕΜΡ τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Κροατία αναπτύσσει επί του παρόντος το ΕΜΡ της·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μόνο οι Κάτω Χώρες έχουν υποβάλει προς έγκριση επικαιροποιημένα προγράμματα διαχείρισης του περιβάλλοντος, συγκεκριμένα το 2011 και εκ νέου το 2018·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, επί του παρόντος, υπάρχει μόνο ένα διασυνοριακό σχέδιο αναγνωρισμένο από την ΕΕ, το οποίο βρίσκεται στη λεκάνη απορροής του ποταμού Minho (Ισπανία και Πορτογαλία)· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το ICES (2022), ενώ αναγνωρίζεται ότι υπάρχει συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών μέσω άλλων μηχανισμών, εξακολουθούν να υπάρχουν υδατικά συστήματα που θα ωφεληθούν από τον καλύτερο συντονισμό της εφαρμογής των μέτρων διαχείρισης·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κατανεμημένος έλεγχος υπό κεντρικό συντονισμό αποτελεί χαρακτηριστικό στοιχείο του κανονισμού για το χέλι· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαχείριση των αποθεμάτων χελιού είναι υπερβολικά περίπλοκη για μια ενιαία προσέγγιση· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κανονισμός για το χέλι παρέχει ευελιξία στα κράτη μέλη να προσαρμόζουν τα εθνικά τους προγράμματα διαχείρισης του χελιού στις τοπικές συνθήκες και στις εθνικές προτεραιότητες·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει ειδική πλατφόρμα σε επίπεδο ΕΕ για την ανταλλαγή πληροφοριών, τις συζητήσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών και την παρακολούθηση της ανατροφοδότησης·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την έκθεση Poseidon του 2019, 18 από τα 19 κράτη μέλη υπέβαλαν έκθεση το 2012· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την έκθεση Poseidon του 2019, 14 από τα 19 κράτη μέλη υπέβαλαν έκθεση το 2015· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την έκθεση Poseidon του 2019, 15 από τα 19 κράτη μέλη υπέβαλαν έκθεση το 2018· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το ICES (2022), μόνο 13 από τα 19 κράτη μέλη υπέβαλαν έκθεση το 2021· λαμβάνοντας υπόψη ότι η υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη συχνά ήταν ελλιπής και μη τυποποιημένη·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνολική εφαρμογή του κανονισμού για το χέλι και των εθνικών προγραμμάτων διαχείρισης του χελιού το 2014, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η εφαρμογή των προγραμμάτων διαχείρισης είχε οδηγήσει σε περιορισμούς στην αλιεία, ενώ θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή σε μέτρα διαχείρισης που σχετίζονται με παράγοντες ανθρωπογενούς θνησιμότητας εκτός αλιείας, η πλειονότητα των οποίων είχε εφαρμοστεί μόνο εν μέρει από τα κράτη μέλη·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή αξιολόγησε κατά πόσον ο κανονισμός για το χέλι ήταν κατάλληλος για τον επιδιωκόμενο σκοπό το 2020, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι ήταν συναφής και κατάλληλος για τον επιδιωκόμενο σκοπό, προσθέτοντας παράλληλα ότι απαιτείται περαιτέρω φιλοδοξία για την εφαρμογή του κανονισμού με μεγαλύτερη έμφαση σε μέτρα που δεν σχετίζονται με την αλιεία·

Ο κανονισμός για το χέλι ως το καταλληλότερο, ολιστικό μέσο

1. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταστήσουν εκ νέου τον κανονισμό για το χέλι βασική πολιτική για την προστασία του χελιού, διασφαλίζοντας μια ολιστική και συνεκτική προσέγγιση· επαναλαμβάνει ότι ο κανονισμός για το χέλι κρίθηκε κατάλληλος για τον επιδιωκόμενο σκοπό από την αξιολόγηση της Επιτροπής του 2020· πιστεύει ότι απαιτείται καλύτερη εφαρμογή του κανονισμού για το χέλι και πρόσθετες δράσεις από τα κράτη μέλη·

2. επιβεβαιώνει τον στόχο του κανονισμού για το χέλι για αποκατάσταση του αποθέματος χελιού στο 40 % σε σύγκριση με την παρθένα κατάσταση και τον κύριο στόχο του για μείωση της θνησιμότητας, ώστε να καταστεί δυνατή αυτή η αποκατάσταση· συνιστά να δοθεί έμφαση στον βραχυπρόθεσμο και επιτεύξιμο στόχο θνησιμότητας, προκειμένου να επιτευχθεί ο μακροπρόθεσμος στόχος της βιομάζας· επισημαίνει το γεγονός ότι η «παρθένα κατάσταση» μπορεί να είναι δύσκολο να προσδιοριστεί· επισημαίνει ότι ο στόχος του 40 % είναι πιθανόν να είναι ανέφικτος λόγω της απώλειας οικοτόπων, αλλά αποτελεί το πρότυπο για την επίτευξη του στόχου μείωσης της θνησιμότητας·

3. επισημαίνει ότι η μείωση των αποθεμάτων έχει σταματήσει μετά την έγκριση του κανονισμού για το χέλι, γεγονός που καταδεικνύει ότι ο κανονισμός για το χέλι παρουσιάζει θετικά προκαταρκτικά αποτελέσματα, αλλά ότι η αποκατάσταση θα αποτελέσει μακροπρόθεσμη διαδικασία επί αρκετές δεκαετίες·

4. τονίζει ότι η διαχείριση του αποθέματος χελιού είναι υπερβολικά περίπλοκη για μια μονόπλευρη προσέγγιση προσανατολισμένη στη θάλασσα· επισημαίνει το γεγονός ότι η εστίαση στις ετήσιες αλιευτικές δυνατότητες δεν λαμβάνει υπόψη σημαντικούς παράγοντες όπως οι φραγμοί στη μετανάστευση, η ποιότητα των οικοτόπων και τα παράνομα αλιεύματα και το εμπόριο· υπογραμμίζει ότι ο κανονισμός για το χέλι είναι ολιστικός και περιεκτικός, καλύπτει το στάδιο ζωής του χελιού σε αλμυρό και γλυκό νερό και αντιμετωπίζει τόσο τις αλιευτικές όσο και τις μη αλιευτικές επιπτώσεις· επισημαίνει, επιπλέον, ότι οι μη αλιευτικές επιπτώσεις μπορεί να είναι μεγαλύτερες από τις επιπτώσεις στην αλιεία και ότι μέχρι στιγμής έχει δοθεί πάρα πολύ μικρή προσοχή στις μη αλιευτικές ανθρωπογενείς θνησιμότητες· πιστεύει ότι τα μέτρα που λαμβάνονται εκτός του πλαισίου του κανονισμού για το χέλι υπονομεύουν τη συνοχή της εγκριθείσας πολιτικής· εκφράζει, επομένως, τη λύπη του για τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/194 του Συμβουλίου, της 30ής Ιανουαρίου 2023, σχετικά με τον καθορισμό, για το 2023, για ορισμένα αποθέματα ιχθύων, των αλιευτικών δυνατοτήτων στα ενωσιακά ύδατα και, για τα ενωσιακά αλιευτικά σκάφη, σε ορισμένα μη ενωσιακά ύδατα, καθώς και τον καθορισμό, για το 2023 και το 2024, των εν λόγω αλιευτικών δυνατοτήτων για ορισμένα αποθέματα ιχθύων βαθέων υδάτων, με τον περιορισμό της αλιείας χελιού με περίοδο απαγόρευσης της αλιείας 6 μηνών·

Διακυβέρνηση και ανατροφοδότηση

5. παρατηρεί ότι δεν υπάρχει μηχανισμός ανατροφοδότησης που να διασφαλίζει επακόλουθες ενέργειες και τακτικές επικαιροποιήσεις των πολιτικών από τα κράτη μέλη στον κανονισμό για το χέλι· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η γνωμοδότηση του ICES του 2012, του 2018 και του 2021, μετά την αξιολόγηση της εθνικής εφαρμογής του κανονισμού για το χέλι, δεν έχει εφαρμοστεί επαρκώς·

6. ζητεί, επομένως, τη σύσταση ενός γνωμοδοτικού συμβουλίου ειδικά για το περιβάλλον με εκπροσώπους από τα κράτη μέλη και τον αλιευτικό τομέα, ερασιτέχνες αλιείς,

διαχειριστές υδάτων, εταιρείες υδροηλεκτρικής ενέργειας,οικολόγους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη· προτείνει να ανατεθεί σε αυτό το γνωμοδοτικό συμβούλιο η παροχή συμβουλών στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για το χέλι, η παροχή ανατροφοδότησης στα κράτη μέλη σχετικά με τα ΕΜΡ τους, η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των διαφόρων μερών και η αξιολόγηση της προόδου όσον αφορά την εφαρμογή σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο·

7. σημειώνει, στο πλαίσιο αυτό, την πρόθεση της Επιτροπής να συγκροτήσει ομάδα εμπειρογνωμόνων, όπως ανακοινώθηκε στο σχέδιο δράσης της για τα θαλάσσια οικοσυστήματα, με στόχο να φέρει σε επαφή εμπειρογνώμονες σε θέματα αλιείας και υποδομών από τα εθνικά υπουργεία· ζητεί από την Επιτροπή να λάβει υπόψη τις ανωτέρω προτάσεις κατά τη σύσταση αυτής της ομάδας εμπειρογνωμόνων·

8. Εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι μόνο ένα κράτος μέλος έχει υποβάλει προς έγκριση επικαιροποιημένο εθνικό πρόγραμμα διαχείρισης του χελιού μετά την έγκριση του κανονισμού για το χέλι· παροτρύνει τα κράτη μέλη να επικαιροποιούν τακτικά τα ΕΜΡ τους, με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες γνώσεις και συμβουλές· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να θέσουν συγκεκριμένους στόχους και ενδιάμεσες προθεσμίες στα επικαιροποιημένα εθνικά προγράμματα διαχείρισης του χελιού τους· τονίζει ότι η αποκατάσταση του χελιού είναι μια μακροπρόθεσμη διαδικασία που απαιτεί συνεχείς προσπάθειες και ότι ένα εφάπαξ σχέδιο διαχείρισης δεν θα είναι επαρκές·

9. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι ο αριθμός των κρατών μελών που τηρούν την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 1 του κανονισμού για το χέλι έχει μειωθεί με την πάροδο των ετών· υπενθυμίζει στα κράτη μέλη τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 1· υπογραμμίζει το γεγονός ότι είναι ζωτικής σημασίας να συγκεντρωθούν όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες και δεδομένα προκειμένου να είναι δυνατή η λήψη των κατάλληλων μέτρων·

Μέτρα για την αλιεία των χελιών

10. υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η αλιεία χελιού στην κοινωνία, με την αλιεία χελιού να αποτελεί ταυτόχρονα κοινωνικοοικονομική δραστηριότητα και πολιτιστική παράδοση αιώνων· θεωρεί ότι η αλιεία χελιού έχει μειωθεί σημαντικά την τελευταία δεκαετία· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να απέχουν όσο το δυνατόν περισσότερο από την επιβολή περαιτέρω περιορισμών στην αλιεία· υπογραμμίζει ότι οι αλιείς μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο ως φύλακες και «μάτια και αυτιά», ενώ η πλήρης απαγόρευση της αλιείας θα μπορούσε να οδηγήσει σε πιο παράνομη, λαθραία και άναρχη (ΠΛΑ) αλιεία· επισημαίνει ότι η αλιεία χελιού ασκεί μικρής κλίμακας βιοτεχνική δραστηριότητα και συχνά βρίσκεται σε απομακρυσμένες περιοχές, όπου οι αλιείς διαδραματίζουν σημαντικό περιβαλλοντικό και κοινωνικό ρόλο·

11. εκφράζει την ελπίδα ότι, όπου ενδέχεται να απαιτηθούν περαιτέρω περιορισμοί στην αλιεία, αυτό θα γίνει στο πλαίσιο των εθνικών ΣΠΔ και όχι με τη μορφή ad hoc αποφάσεων του Συμβουλίου, και με βάση προηγούμενες εκτιμήσεις κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων·

12. επαναβεβαιώνει ότι ο εμπλουτισμός είναι ένα από τα μέτρα αποκατάστασης που απαριθμούνται στο άρθρο 2 παράγραφος 8 του κανονισμού για το χέλι· πιστεύει ότι ο εμπλουτισμός αποτελεί αναγκαίο μέτρο έως ότου επιλυθεί επαρκώς το πρόβλημα των

μεταναστευτικών φραγμών· καλεί τα κράτη μέλη να συνεχίσουν την πρακτική του εμπλουτισμού των αποθεμάτων· υπογραμμίζει το γεγονός ότι, αν και η συμβολή του εμπλουτισμού του αποθέματος στην αποκατάσταση των αποθεμάτων σε διεθνές επίπεδο δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί, μπορεί να έχει θετικά αποτελέσματα σε τοπικό επίπεδο· πιστεύει ότι ο εμπλουτισμός αποτελεί τρόπο εξάπλωσης του αποθέματος και περιορισμού των κινδύνων για την αποκατάσταση του αποθέματος, λαμβάνοντας υπόψη την αυξανόμενη ξηρασία που προκαλεί προβλήματα στους ποταμούς σε ολόκληρη την Ευρώπη· επισημαίνει, επιπλέον, ότι τα αλιεύματα για τον εμπλουτισμό του αποθέματος είναι σχετικά χαμηλά (2-3 % του συνόλου των υαλόχελων)· τονίζει ότι τα αλιεύματα υαλόχελων είναι ζωτικής σημασίας για τον ευρωπαϊκό τομέα υδατοκαλλιέργειας και αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο της υδατοκαλλιέργειας στην ανασύσταση των αποθεμάτων·

13. καλεί τα κράτη μέλη να δώσουν ευελιξία στους αλιείς όσον αφορά τον καθορισμό των πλέον κατάλληλων περιόδων αλιείας, οι οποίες μπορεί να διαφέρουν ανά χώρα· ενθαρρύνει, στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη να εξετάσουν, σε διαβούλευση με τους αλιείς, τη χρήση συστημάτων ποσοστώσεων, προκειμένου να διατηρηθεί η αλιεία σε υπεύθυνα επίπεδα· επισημαίνει ότι ένα από τα πλεονεκτήματα ενός συστήματος ποσοστώσεων θα ήταν ότι επιτρέπει στους αλιείς να επιλέγουν να αλιεύουν σε περιόδους που παρουσιάζουν εμπορικό ενδιαφέρον, περιορίζοντας παράλληλα τα αλιεύματα σε υπεύθυνο επίπεδο· προσθέτει ότι αυτό θα μπορούσε να συμβάλει στην πρόληψη της υπεραλίευσης·

Μη αλιευτικά/μεταναστευτικά μέτρα

14. τονίζει ότι πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για τους μη αλιευτικούς παράγοντες που έχουν αντίκτυπο στη θνησιμότητα του χελιού· επισημαίνει το γεγονός ότι τα εμπόδια στις υποδομές αποτελούν έναν από τους πλέον επιζήμιους παράγοντες που προκαλούν τη θνησιμότητα του χελιού· παρατηρεί ότι το πρόβλημα αυτό δεν έχει αντιμετωπιστεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, όπως αποδεικνύεται από τις αξιολογήσεις της Επιτροπής το 2014 και εκ νέου το 2020·

15. καλεί τα κράτη μέλη να άρουν επειγόντως τα παρωχημένα φράγματα και άλλα εμπόδια·

16. υπογραμμίζει ότι στην αγορά υπάρχουν φιλικές προς τα ψάρια εναλλακτικές λύσεις προκειμένου να καταστεί δυνατή η διέλευση των ψαριών από αντλίες νερού και υδροηλεκτρικούς σταθμούς· καλεί τα κράτη μέλη να καταστήσουν την ασφάλεια των ιχθύων υποχρεωτική απαίτηση για νέες εγκαταστάσεις και για παλαιές εγκαταστάσεις όταν αυτές αντικατασταθούν· επισημαίνει ότι ενδέχεται να χρειαστεί μια κοινή μεθοδολογία προκειμένου να προσδιοριστεί και να πιστοποιηθεί πότε οι αντλίες μπορούν να θεωρηθούν φιλικές προς τα ψάρια· επισημαίνει ότι το υφιστάμενο πρότυπο 8775 του Βασιλικού Ινστιτούτου Τυποποίησης των Κάτω Χωρών (NEN)[9] στις Κάτω Χώρες θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως παράδειγμα·

17. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να συνεχίσουν τα έργα παγίδευσης και μεταφοράς ως προσωρινή λύση για τη διαφυγή αργυρόχελων, σε περίπτωση που δεν είναι δυνατές διαρθρωτικές λύσεις βραχυπρόθεσμα·

18. τονίζει το γεγονός ότι τα μέτρα για τη μετανάστευση θα πρέπει να εφαρμόζονται με

[9] NEN 8775:2020+C1:2022 nl.

συντονισμένο τρόπο, ενόψει άλλων φραγμών ανάντη ή κατάντη κατά μήκος της ίδιας μεταναστευτικής οδού·

19. ενθαρρύνει επίσης τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα κατά άλλων ανθρωπογενών παραγόντων θνησιμότητας, όπως η ρύπανση και τα παράσιτα·

Μέτρα κατά του παράνομου εμπορίου και της λαθροθηρίας

20. υπογραμμίζει ότι η ΠΛΑ αλιεία και το παράνομο εμπόριο εξακολουθούν να αποτελούν σημαντικό πρόβλημα· επαινεί τις τρέχουσες επιτυχίες των αρχών επιβολής του νόμου και τονίζει τη σημασία της πρόληψης της περαιτέρω διακίνησης· τονίζει ότι απαιτούνται περισσότεροι έλεγχοι και παρακολούθηση του κανονισμού για το χέλι·

21. ζητεί καλύτερο συντονισμό των τελωνειακών, αστυνομικών και περιβαλλοντικών αρχών εντός και μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και ανταλλαγή δεδομένων· καλεί τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να επενδύουν στην εμπειρογνωμοσύνη και την ικανότητα επιβολής του νόμου·

22. επισημαίνει το γεγονός ότι η βελτίωση της διαφάνειας και της ιχνηλασιμότητας για τα αλιευόμενα υαλόχελα αποτελεί σημαντικό μέσο για την καταπολέμηση των πρακτικών ΠΛΑ αλιείας και ότι τα συστήματα πιστοποίησης αποτελούν σημαντικό εργαλείο για τη διασφάλιση της νομιμότητας των αλιευμάτων· καλεί τα κράτη μέλη να δημοσιοποιήσουν τα σχέδιά τους για τον εμπλουτισμό του αποθέματος, ώστε να μπορούν να εντοπίζονται και να στοχοθετούνται καλύτερα οι παράνομες εμπορικές ροές υαλόχελων·

23. καλεί τα κράτη μέλη να επιβάλουν πραγματικά αποτρεπτικές κυρώσεις· ζητεί την εναρμόνιση των οικονομικών προστίμων μεταξύ των κρατών μελών·

Επιστημονική έρευνα και εναρμόνιση της συλλογής δεδομένων

24. υπενθυμίζει ότι δεν γνωρίζουμε πολλά πράγματα σχετικά με το χέλι, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας αναπαραγωγής του και των ακριβών λόγων για τη μείωση του αποθέματος· ζητεί, επομένως, περισσότερη επιστημονική έρευνα, με επαρκή χρηματοδότηση και ανθρώπινους πόρους, σχετικά με την κατάσταση του αποθέματος και τους λόγους της μείωσής του· προτείνει η έρευνα να εξετάσει επίσης τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, για παράδειγμα στον Ρεύμα του Κόλπου προς και από τη Θάλασσα των Σαργασσών·

25. επισημαίνει ότι υπάρχει αποσύνδεση μεταξύ της εφαρμογής του κανονισμού για το χέλι και της ετήσιας γνωμοδότησης του ICES σχετικά με τις αλιευτικές δυνατότητες, δεδομένου ότι η τελευταία βασίζεται στην τάση του υαλόχελου και όχι στη διαφυγή αργυρόχελου (στόχος 40 %)· ζητεί την εναρμόνισή της·

26. συγχαίρει το ICES για τις εργασίες του για την ανάπτυξη ενός συνολικού μοντέλου αποθέματος με σκοπό την ανάλυση και την πρόβλεψη των τάσεων·

27. τονίζει ότι η συλλογή δεδομένων, η παρακολούθηση και η υποβολή εκθέσεων θα πρέπει να εναρμονιστούν και να τυποποιηθούν, ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση των δεδομένων· συνιστά τη συμμετοχή των επαγγελματιών και ερασιτεχνών αλιέων στη συλλογή και ανάλυση δεδομένων·

Διασυνοριακή διάσταση

28. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να θέσουν σε εφαρμογή περισσότερα διασυνοριακά προγράμματα διαχείρισης του περιβάλλοντος, κατά περίπτωση·

29. καλεί την Επιτροπή και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να διαθέτουν ένα φιλόδοξο και ρεαλιστικό σχέδιο διαχείρισης του χελιού για τη Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο· πιστεύει ότι είναι ιδιαίτερα επιθυμητό το σχέδιο αυτό να ευθυγραμμιστεί με τον κανονισμό για το χέλι·

°

° °

30. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή.